VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu
„MŁODA POLSKA: REWIZJE, REINTERPRETACJE”

Kampus Uniwersytetu w Białymstoku
Budynek Nauk Humanistycznych
Białystok, ul. K. Ciołkowskiego 1S

MAGDALENA EROS I ASTARTE

MIŁOŚĆ I EROTYZM W LITERATURZE ORAZ KULTURZE MŁODEJ POLSKI

19–20
listopada
2026 r.

Program

D. G. Rosetti, *Astarte Syriaca* (*Venus Astarte*),
1877, Manchester City Art Gallery

Na okładce wykorzystano fragment obrazu:
Edward Okuń, *Upojenia wiosenne*, ok. 1906. Obraz zaginiony

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY UNIWERSYTETU W BIAŁYMSTOKU
KATEDRA BADAŃ FILOLOGICZNYCH „WSCHÓD – ZACHÓD”
ZAKŁAD BADAŃ ŹRÓDŁOWYCH NAD LITERATURĄ XIX I XX WIEKU

VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa

**Z cyklu „MŁODA POLSKA:
REWIZJE I REINTERPRETACJE”**

Temat:

MAGDALENA
EROS I ASTARTE

MIŁOŚĆ I EROTYZM
W LITERATURZE ORAZ KULTURZE
MŁODEJ POLSKI

PROGRAM

przełomy
pogranicza
studia literackie

**Białystok
19–20 listopada 2026 roku**

TEMATY BADAWCZE KONFERENCJI:

- Metamorfozy tematu: erotyzm i miłość w utworach polskich i europejskich pisarzy okresu przełomu XIX i XX wieku.
- Poetyka dzieła a młodopolskie sposoby ekspresji tematów związanych z miłością oraz erotyką.
- Sposoby literackiej kreacji postaci: kobieta, mężczyzna, androgyn, anioł, postaci mityczne etc.
- Wobec tabu: modernistyczne transgresje wzorów kulturowych obrazowania miłości i erotyzmu.
- Wielcy i zapomniani mistrzowie tematu w kulturze polskiej i europejskiej.
- Środkowo- i wschodnioeuropejskie migracje wyobrażeń o literackim obrazowaniu tematu erotyzmu i miłości.
- Artysta modernistyczny w imaginarium erotyzmu: malarstwo, taniec, teatr, muzyka, rzeźba, literatura we wzajemnych relacjach i oddziaływaniach.
- Filozoficzne, historycznokulturowe, socjologiczne konteksty młodopolskich eksperymentów z erotyzmem i tematem miłosnym.
- Egzotyzm, orientalizm, inność w kontekście tematu erotycznego i miłosnego.
- Religijne źródła i wzory tematu oraz jego przekształcenia; konteksty ezoteryczne i mistyczne.
- Publicystyczne i naukowe dyskusje epoki o miłości, erotyzmie i seksualności.
- Miasto, salon, wieś, kosmos, natura: czasoprzestrzenie inicjacji i doświadczeń.
- XX- i XXI-wieczne kontynuacje młodopolskich modeli kształtowania tematu miłosnego i erotycznego.

Formuła konferencji: hybrydowa (część uczestników sesji wystąpi stacjonarnie w Białymstoku; referenci zagraniczni połączą się *online*).
Języki konferencji: polski, ukraiński, języki konferencyjne.
Czas wystąpień: **20 minut!**

*

ADRES KOMITETU ORGANIZACYJNEGO:

Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód”
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku
Kampus Uniwersytetu w Białymstoku
15-420 Białystok, ul. K. Ciołkowskiego 1S
Tel. (+48) 504 169 997 – dr hab. Marcin Bajko
(+48) 504 608 722 – dr hab. Iwona E. Rusek, prof. UwB
(+48) 664 057 370 – prof. dr hab. Jarosław Ławski
mail: marbajk@gmail.com,
iwonkarusek@gmail.com,
jlawski@wp.pl

KOMITET NAUKOWY KONFERENCJI:

- Prof. dr hab. **Jarosław Ławski**, Uniwersytet w Białymstoku – *Przewodniczący*
- Prof. dr hab. **Justyna Bajda**, Uniwersytet Wrocławski
- Prof. dr hab. **Sabina Brzozowska**, Uniwersytet Opolski
- Prof. **Anna Czabanowska-Wróbel**, Uniwersytet Jagielloński
- Prof. dr hab. **Grzegorz Igliński**, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- Prof. dr hab. **Edward Jakiel**, Uniwersytet Gdański
- Prof. dr hab. **Anna Janicka**, Uniwersytet w Białymstoku
- Prof. dr hab. **Beata Kuryłowicz**, Uniwersytet w Białymstoku
- Prof. dr hab. **Gabriela Matuszek-Stec**, Uniwersytet Jagielloński
- Prof. dr hab. **Beata Obsulewicz-Niewińska**, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
- Prof. dr hab. **Maria Jolanta Olszewska**, Uniwersytet Warszawski
- Dr hab. **Urszula M. Pilch**, Uniwersytet Jagielloński
- Dr hab. **Anna Podstawka**, prof. KUL, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
- Prof. dr hab. **Hanna Ratuszna**, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Prof. dr hab. **Dorota Samborska-Kukuć**, Uniwersytet Łódzki
- Dr hab. **Agata Skała**, prof. UMCS, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Dr hab. **Sławomir Sobieraj**, prof. UwS, Uniwersytet w Siedlcach
- Dr hab. **Joanna Warońska-Gęsiarz**, prof. UJD, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

KOMITET ORGANIZACYJNY:

- Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB, Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" – *Przewodnicząca*
- Dr hab. **Marcin Bajko**, Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB – *Przewodniczący*
- Dr **Łukasz Zabielski**, Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB
- Dr **Wojciech Gruchała**, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie
- Dr **Robert Szymula**, Zakład Językoznawstwa Słowiańskiego i Onomastyki UwB
- Mgr **Natalia Zaremba**, Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB
- Mgr **Cezary Borawski**, Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB
- Mgr **Justyna Perkowska**, Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód" UwB
- Student **Cezary Niewiński**, SKN Klubu Humanistów
- Studentka **Barbara Nesterowicz**, SKN Klub Humanistów
- Studentka **Elżbieta Ławska**, SKN Klub Humanistów
- Studentka **Ewelina Franciszkowicz**, SKN Klub Humanistów
- Studentka **Oliwia Gorlo**, SKN Klub Humanistów
- Studentka **Anna Korzeniecka**, SKN Klub Humanistów

KBF
WSCHÓD–ZACHÓD

Wydział Filologiczny
Uniwersytet w Białymstoku

Edward Okuń, *Mężczyzna i śmierć*, 1901.
Ilustracja do „Miłości" Jana Kasprowicza

19 LISTOPADA 2026 ROKU [CZWARTEK]

Miejsce obrad: Sala Rady Wydziału (123B, parter)
Kampus UwB, Budynek Nauk Humanistycznych
Białystok, ul. K. Ciołkowskiego 1 S [obok Biblioteki Uniwersyteckiej]

I. UROCZYSTA INAUGURACJA KONFERENCJI

„Magdalena, Eros i Astarte Miłość i erotyzm w literaturze oraz kulturze Młodej Polski"

Godz. 9.00

- Powitanie Gości:
  Prof. **Jarosław Ławski** (Uniwersytet w Białymstoku)
- Przemówienia Organizatorów:
  Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB (Białystok)
  Dr hab. **Marcin Bajko** (UwB, Białystok)
- Uroczyste Otwarcie Konferencji
  Prof. **Maria Jolanta Olszewska** (UW, Warszawa)
- Informacje organizacyjne
  Cezary Niewiński i **Anna Korzeniecka**

II. OBRADY PLENARNE I – Panel 1

Godz. 9.20–11.00

Prowadzenie: Dr hab. **Adam Mazurkiewicz**, prof. UŁ (Łódź)
Dr hab. **Marcin Bajko** (UwB, Białystok)

1. Prof. dr hab. **Anna Janicka** (UwB, Białystok)
   Erotyzm u Zapolskiej: początki
2. Dr hab. **Urszula M. Pilch** (UJ, Kraków)
   Podglądacze i inscenizatorzy – poeci piszący kobiety
3. Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB (Białystok)
   Erotyzm i seks w prozie Wacława Berenta
4. Dr **Marta Beata Piotrowska** (UKSW, Warszawa)
   „Czy wolno mimochodem spytać kochanego sąsiada, czemu narzeczony jest taki nagi?" – komizm i erotyzm w „Bajce o złotym grzebyku" Bolesława Leśmiana

Dyskusja: 10.40–11.00
Przerwa na kawę: 11.00–11.20

III. OBRADY PLENARNE – Panel 2

Godz. 11.20–12.30

Prowadzenie: Prof. dr hab. **Anna Janicka** (UwB, Białystok)
Dr hab. **Beata Wałęciuk-Dejneka**, prof. UwS (Siedlce)

1. Prof. **Jarosław Ławski** (UwB, Białystok)
   W zmysłowym mroku gwiazd: Miciński
2. Prof. **Beata Kuryłowicz** (UwB, Białystok)
   Od idyllicznej lipy do tragicznej wiśni. Motywy dendrologiczne w modernistycznych wyobrażeniach miłości
3. Dr **Fryderyk Nguyen** (UWr, Wrocław)
   Wielkie Nierządnice w mitotwórczej fantastyce Młodej Polski

Dyskusja: 12.20–12.30
Przerwa na kawę: 12.30–12.40

IV. OBRADY PLENARNE – Panel 3

Godz. 12.40–14.00

Prowadzenie: Dr hab. **Urszula M. Pilch** (UJ, Kraków)
Dr hab. **Iwona E. Rusek**, prof. UwB (Białystok)

1. Dr **Mateusz Żyła** (UBB, Bielsko-Biała)
   Emma, Mela, Maria... Rola spojrzeń w „Luciferze" Jana Gnatowskiego
2. Dr **Lidia Kamińska** (UJ, Kraków)
   Pomiędzy ekstazą rzeczy a ekstazą ciał w cyklu opowiadań „Viraginitas" Ewy Łuskiny
3. Dr **Łukasz Piaskowski** (UWr, Wrocław)
   Młodopolskie pejzaże dźwiękowe – miłosne antropofonie w wybranych wierszach przełomu XIX i XX wieku

Dyskusja: 13.40–14.00

V. PRZERWA OBIADOWA

Godz. 14.00–15.00
– Bistro „Gęsie Pióro” (parter)

VI. OBRADY W SEKCJACH

Sala obrad Rady Wydziału [parter]
Godz. 15.00–18.00

SEKCJA I
POLSKI MODERNIZM: SENSUALNY WYMIAR SŁOWA

Prowadzenie: Dr hab. **Marek Kochanowski**, prof. UwB (Białystok)
Dr **Milena Chilińska** (UW Wydział „Artes Liberales”, Warszawa)

1. Mgr **Cezary Borawski** (UwB, Białystok)
   Pożądanie nieobecności. Erotyka niespełnienia i kobieca podmiotowość w poezji Kazimiery Zawistowskiej oraz prozie Marii Komornickiej
2. Studentka **Oliwia Gorlo** (UwB Białystok)
   Od malinowego chruśniaka do grobowej deski. Zmysłowość, natura i zaświaty w erotykach Bolesława Leśmiana
3. Studentka **Julia Zaborowska** (UAM, Poznań)
   Synkretyczna kobiecość Zolimy z „Nietoty” Tadeusza Micińskiego

Dyskusja: 16.40–17.30
Zakończenie obrad pierwszego dnia Konferencji

Kolacja: 18.00

Frederick Sandys, *Maria Magdalena*, 1858–1860
Delaware Art Museum, Wilmington, Delaware

SEKCJA II [obrady *online*]
MIŁOŚĆ I EROTYZM:
MODERNIZM WSCHODNIOEUROPEJSKI

Sala nr 163

Godz. 12.00–17.00 [czasu polskiego], 14.00–19.00 [czasu ukraińskiego]
15.00–20.00 [czasu gruzińskiego]

Prowadzenie: Prof. **Artur Malinowski** (ONU, Odessa)
Dr **Robert Szymula** (UwB, Białystok)

Część 1

Godz. 12.00–13.50 [czasu polskiego], 14.00–15.50 [czasu ukraińskiego]
15.00–16.50 [czasu gruzińskiego]

1. Prof. **Natalia Matorina** (Państwowa Wyższa Uczelnia „Donbaski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny", Słowiańsk – Dniepr, Ukraina).
   Astarte z miotłą. Młodopolskie modele erotyzmu i ich ironiczna transformacja w prozie Brunona Schulza
2. Prof. **Wera Occheli** (Państwowy Uniwersytet im. Akakiego Ceretelego, Kutaisi, Gruzja)
   Postrzeganie symbolistycznego dramatu „Lamara" Grigola Robakidzego w kontekście nauk filozoficznych początku XX wieku
3. Prof. **Inga Abramidze** (Państwowy Uniwersytet im. Akakiego Ceretelego, Kutaisi, Gruzja)
   Tyfliskie kawiarnie artystyczne i studia teatralne w początku XX wieku jako ważny czynnik sztuki awangardowej
4. Prof. **Svitlana Kryvoruchko** (Charkowski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. H.S. Skoworody, Ukraina)
   Transcultural Love in Guo Xiaolu's Novel „A Concise Chinese-English Dictionary for Lovers" / Miłość transkulturowa w powieści Guo Xiaolu „Zwięzły chińsko-angielski słownik dla zakochanych"

Dyskusja: Godz. 13.40–13.50 [czasu polskiego], 15.40–15.50 [czasu ukraińskiego], 16.40–16.50 [czasu gruzińskiego]

Przerwa: Godz. 13.50–14.00 [czasu polskiego], 15.50–16.00 [czasu ukraińskiego], 16.50–17.00 [czasu gruzińskiego]

Część 2

Godz. 14.00–16.00 [czasu polskiego],
16.00–18.00 [czasu ukraińskiego]

1. Prof. **Artur Malinowski** (Odeski Narodowy Uniwersytet im. Ilji Miecznikowa)
   Епос як меланхолія в українській літературі доби fin de siècle / Eros jako doznanie melancholii w literaturze ukraińskiej doby fin-de-siecle'u
2. Doc. dr **Svetlana Fokina** (Odeski Narodowy Uniwersytet im. Ilji Miecznikowa)
   Еротичні дискурсивні контексти в книзі віршів Дани Ранги „Wasserbuch" / Erotyczne konteksty dyskursywne w tomie wierszy Dany Rangi „Wasserbuch"
3. Prof. **Nanuli Kakauridze** (ATSU, Kutaisi, Gruzja)
   Johann Wolfgang Goethe i Charlotte Buff w powieści Thomasa Manna „Lotta w Weimarze"
4. Dr **Baia Koguashvili** (ATSU, Kutaisi, Gruzja)
   Реинтерпретации художественного образа Медеи в литературе, музыке и театральном искусстве (XIX–XX вв.) / Reinterpretacje artystycznych kreacji postaci Medei w literaturze, muzyce oraz sztukach teatralnych (XIX–XX w.)
5. Prof. **Nina Kravchenko** (Odeski Narodowy Uniwersytet im. Ilji Miecznikowa)
   Doc. dr **Sergii Boguslavskyi** (Odeski Narodowy Uniwersytet im. Ilji Miecznikowa)
   Biblische und kulturelle Modelle der Liebe als synergetische Strukturen in der deutschsprachigen lutherischen Predigt / Biblijne i kulturowe modele miłości jako struktury synergiczne w niemieckojęzycznym kaznodziejstwie luterańskim

Dyskusja: Godz. 15.40–16.30 [czasu polskiego],
17.40–18.30 [czasu ukraińskiego],
18.40–19.30 [czasu gruzińskiego]

PODSUMOWANIE PIERWSZEGO DNIA:

ZAMKNIĘCIE

Edward Munch, *Popioły*, 1894–1895, Galeria Narodowa Norwegii w Oslo

20 LISTOPADA 2026 ROKU [PIĄTEK]

Miejsce obrad: Sala 158 [I piętro]
Kampus UwB, Budynek Nauk Humanistycznych
Białystok, ul. K. Ciołkowskiego 1 S [obok Biblioteki Uniwersyteckiej]

I. OBRADY PLENARNE I – Panel 1

Godz. 9.00–11.00

Prowadzenie: Dr **Łukasz Zabielski** (UwB, Białystok)
Dr **Lidia Kamińska** (UJ, Kraków)

1. Dr **Oksana Levytska** (Ukraiński Uniwersytet Katolicki / Politechnika Lwowska)
   Mitologiczny motyw porwania Europy w literaturze i sztuce: transformacje, erotyzacja i symbolizacja
2. Dr **Paweł Wojciechowski** (UwB, Białystok)
   Sadyzm młodopolski
3. Prof. **Yevhen Nakhlik** (Instytut Iwana Franki Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Lwów) [*online*]
   Podmiot liryczny w erotycznym tomiku-monodramie „Zwiędłe liście" Iwana Franki w kontekście poezji polskiej
4. Prof. **Rościsław Radyszewski** (Kijowski Narodowy Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki) [*online*]
   Intymna liryka Ołeksandra Olesia na tle modernistycznych poszukiwań „Młodej Polski"

Dyskusja: 10.40–11.00
Przerwa na kawę: 11.00–11.20

II. OBRADY PLENARNE II – Panel 2

Godz. 11.20–12.30

Prowadzenie: Prof. **Beata Kuryłowicz** (UwB, Białystok)
Dr **Wojciech Gruchała** (PANS, Krosno)

1. Dr hab. **Adam Mazurkiewicz**, prof. UŁ (Łódź)
   Między sakralizacją a degradacją w „Zwycięzcy" (1910) Jerzego Żuławskiego: przypadek Ihezal
2. Prof. **Maria Jolanta Olszewska** (UW, Warszawa)
   „Tajemnica miłości jest większa niż tajemnica śmierci". Lilith George'a MacDonalda, Juliusza Germana i Antoniego Langego z Salome Oskara Wilde'a i Karla Huysmansa w tle
3. Dr hab. **Beata Walęciuk-Dejneka**, prof. UwS (Siedlce)
   „Krzywdy dozwolone" Zofii Cieszkowskiej wobec modernistycznego dyskursu miłości
4. Dr hab. **Marek Kochanowski**, prof. UwB (Białystok)
   Melodramatyzm i teatralizacja fabuły w służbie miłości. O zapomnianych romansach Kazimierza Przerwy-Tetmajera

Dyskusja: 12.20–12.30
Przerwa na kawę: 12.30–12.40

III. OBRADY PLENARNE III – Panel 3

Godz. 12.40–14.00

Prowadzenie: Dr **Fryderyk Nguyen** (UWr, Wrocław)
Dr **Paweł Wojciechowski** (UwB, Białystok)

1. Dr **Milena Chilińska** (Wydział „Artes Liberales" UW, Warszawa)
   Mitologiczne figury młodzieńca w twórczości Wlastimila Hofmana
2. Dr **Wojciech Gruchała** (PANS, Krosno)
   Jeden przypis za daleko. Wokół słynnego komentarza autorskiego w „Przedwiośniu" Stefana Żeromskiego
3. Dr hab. **Marcin Bajko** (UwB, Białystok)
   Libertynizm „obyczajowy" w prozie Młodej Polski

Dyskusja: 14.00–15.00

ZAMKNIĘCIE OBRAD KONFERENCJI:

INFORMACJA O PUBLIKACJI MATERIAŁÓW

Kazimierz Sichulski, *Bachanalie*, 1924.
Lwowska Galeria Sztuk

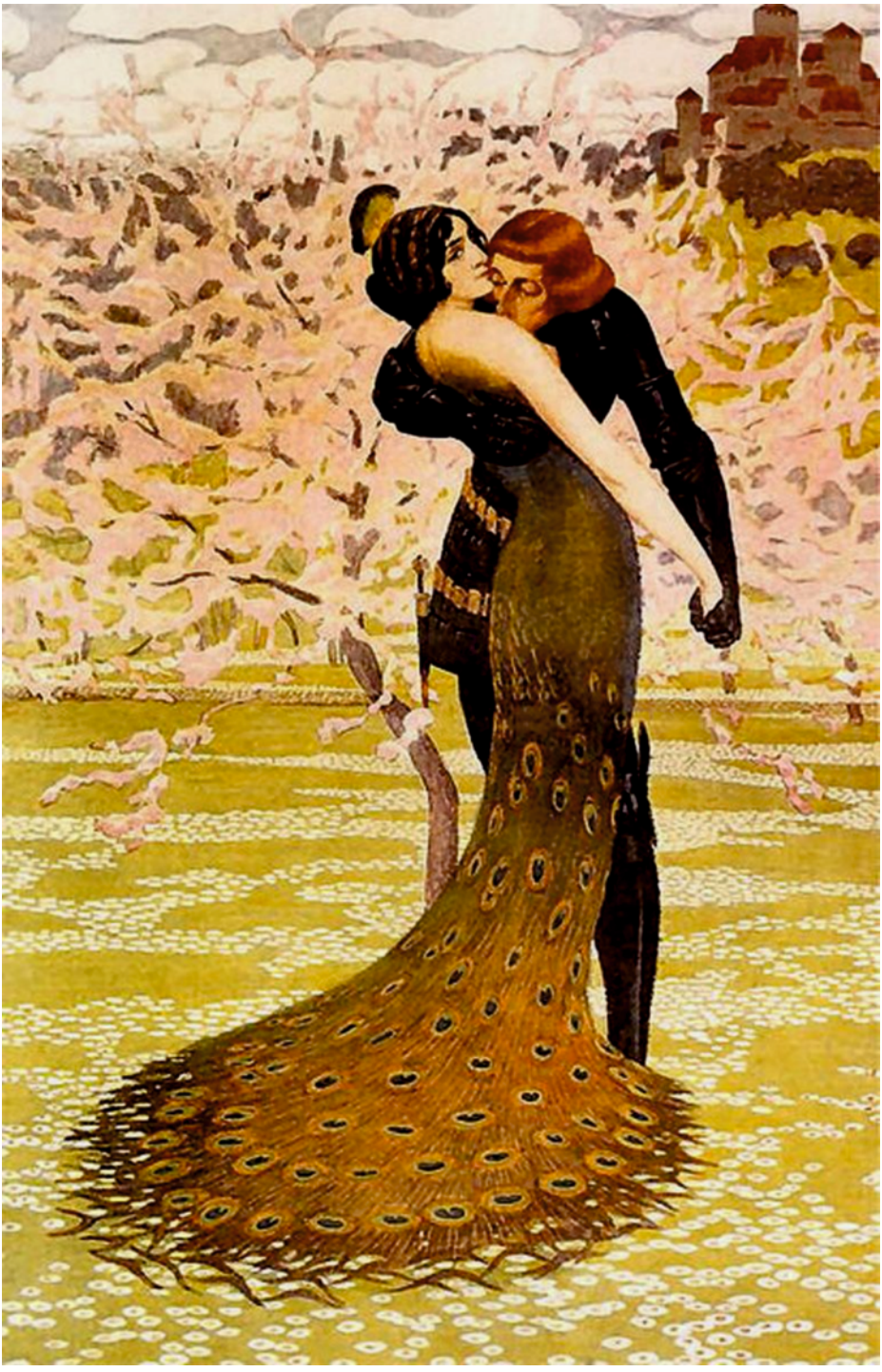
INFORMACJE DLA AUTORÓW

- Plonem Konferencji będzie monografia zbiorowa (punktowana, recenzowana), wydana w wydawnictwie z listy MEiN.
- Teksty prosimy nadsyłać do: **30 stycznia 2027 roku** na adres mailowy: **jlawski@wp.pl**.
  Jest to termin nieprzekraczalny. Monografia ma zapewnione finansowanie z funduszy, które trzeba rozliczyć do końca 2027 roku.
- Teksty powinny być opracowane według wzoru, który stanowi tom Tadeusz Miciński i ludzie epoki (podajemy: nazwisko autora, afiliację, tekst główny, przypisy dolne, bibliografia, streszczenie w języku polskim lub obcym, słowa-klucze, krótka nota o Autorze).
- Objętość tekstów: od 12 do 30 stron.
- Mile widziane czarno-białe ilustracje, materiały graficzne.
- Książka ukaże się w Naukowej Serii Wydawniczej „Przełomy/Pogranicza" w 2027 roku jako V tom cyklu „Młoda Polska, rewizje, reinterpretacje".

Tomy wydane w cyklu „Młoda Polska – rewizje, reinterpretacje":

- *Ironia modernistów. Studia*, red. Marcin Bajko, Urszula M. Pilch, Jarosław Ławski, Białystok 2018, 448 s.
- *Tadeusz Miciński i ludzie epoki. Studia*, red. Marcin Bajko, Jarosław Ławski, Urszula M. Pilch, Białystok 2019.
- *Wincenty Lutosławski i literatura. Studia*, red. Anna Janicka, Hanna Libera, Jarosław Ławski, współpraca redakcyjna Marcin Bajko, Urszula M. Pilch, Kraków – Białystok 2021.
- *Młoda Polska ezoteryczna. Studia*, red. Marcin Bajko, Jarosław Ławski, Urszula M. Pilch, Białystok 2023.
- W przygotowaniu: *Twórczość Wacława Berenta. Nowe ujęcia tematyczne i metodologiczne*, red. Iwona E. Rusek, Białystok 2027.

przełomy
pogranicza
studia literackie

Edward Okuń, *Upojenia wiosenne*, ok. 1906.
Obraz zaginiony

Nowy gmach nauk humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku
w kampusie przy ul. Konstantego Ciołkowskiego 1S w Białymstoku

Konferencja Naukowa
„Magdalena, Eros i Astarte. Miłość i erotyzm w literaturze oraz kulturze Młodej Polski”. Program, Białystok 2026

Opracowanie: Marcin Bajko, Jarosław Ławski, Iwona E. Rusek
Opracowanie graficzne: Ewa Frymus-Dąbrowska
Druk: Wydawnictwo PRYMAT, Mariusz Śliwowski